

Весткі й Паведамленьні

інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

Viestki j Paviedamlenni

Сусьветнае сеціва: www.pahonia.org, e-krama.com

Электронны адрас: viestki@mail.com

✉: VIESTKI, P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735

№ 4 (566)

Красавік 2013 г.

Сьвяткаваньне 25 Сакавіка ў Нью-Брансўіку

У нядзелю 24-га сакавіка адбылося супольнае сьвяткаваньне 95-х угодкаў абвешчання незалежнасьці Беларускай Народнай Рэспублікі аддзелам Беларуска-Амэрыканскага Задзіночання ў штаце Нью-Джэрзі й Беларуска-Амэрыканскім Згуртаваньнем “Пагоня”.

А 10-й раніцы ў Гайленд-Парку ў царкве Жыровіцкай Божай Маці БАПЦ настаяцель а. Зінові адслужыў малебен за Беларусь і беларускі народ.

Апаўдні пачалася ўрачыстая акадэмія ў гатэлі Гаят-Рыджэнсі ў Нью-Брансўіку, якая была адкрытая амэрыканскім гімнам у выкананьні Вольгі Казак-Анлар.

Сьвяточную імпрэзу блаславіў малітваю сьвятар а. Зянові. Затым былі зачытаныя прывітаньні, дасланыя з нагоды ўрачыстасьці.

Зь віншавальнаю прамоваю выступіў намесьнік старшыні Згуртаваньня “Пагоня” Яўген Барысевіч. Ён таксама прачытаў прамову, падрыхтаваную сябрам “Пагоні” Арцёмам Гусаком.

Наступным выступіў зь віншаваньнямі й кароткім паведамленьнем аб дзейнасьці арганізацыі старшыня Беларуска-Амэ-

рыканскага Задзіночання ў Нью-Джэрзі Юрка Азарка. Ён, а таксама Тацьцяна Кулакевіч, былі зачытаныя віншаваньні ад сэнатару Франка Ляўтэнбэрга і Робэрта Мэнэндэс ды губэрнатара штату Нью-Джэрзі Крыса Крысьці, а таксама ад кангрэсмэна Крыстафэра Сьміта.

Янка Грышкевіч зачытаў віншаваньне ўдзельнікам сьвяткаваньня ад Згуртаваньня беларусаў свету “Бацькаўшчына”.

Тацьцяна Кулакевіч прачытала падрыхтаваны ёю сьвяточны даклад, у якім гаварылася аб важнасьці Дня Волі для дэмакратычнай беларускай апазыцыі. Гэты дзень назаўсёды застанеца найвялікшым сьвятам нашай дзяржаўнасьці, ідэнтычнасьці і гістарычнай памяці.

Верш свайго ўлюбёнага паэта Анатоля Сыса “Маналёг Апанаса Філіповіча” прачытала Валянціна Якімовіч.

Андрэй Паторскі зь Нью-Ёрку пад гітару выканаў песьню на ангельскай мове “Далю ўспаміны”.

Потым прайшоў сьвяточны банкет, пасля якога знакамітае трыё Алеся, Валянціны й Вольгі Казакоў распачалі канцэрт выкананьнем “Малітвы”, напісанай Уладзімерам Мулявіным на словы Янкі

Купалы. У канцэрце гучэлі ўсім вядомыя і любімыя патрыятычныя аўтарскія, а таксама фальклёрныя песьні.

Удзел у канцэрце ўзяў вядомы кампазытар Яўген Магаліф, музыку якога адносяць да залатога фонду беларускай культуры і якая вядомая далёка за межамі Беларусі. Ён чульліва прасьпяваў некалькі песень, сярод іх “Туманы-туманы”, “Толькі ўчора, здаецца, плылі ручаі...”, а таксама песьню на словы С. Грахоўскага “Дзе мая радасьць, дзе маё гора...”, прысьвяціўшы яе сваёй маці.

Кан Анлар – муж Вольгі Казак, які па нацыянальнасьці турак, па-беларуску разам з жонкаю прасьпяваў вядомую ўсім “Купалінку” і сказаў, што да наступнага сьвяткаваньня вывучыць песьню “Туманы, туманы”. Тым самым ён даў добры прыклад для нашай моладзі, большасьць якой сёньня ня вельмі цікавіцца беларускай мовай і цэнціць яе.

Канцэрт, а разам зь ім і ўся сьвяточная імпрэза, завяршыўся агульным выкананьнем “Пагоні” Максіма Багдановіча й малітвай Натальі Арсеневы “Магутны Божа”.

Валянціна ЯКИМОВІЧ

Сакавіцкі сход Згуртаваньня “Пагоня”

У Доме Маракоў 9 сакавіка адбыўся чарговы сход Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”. Правяла яго сакратар Згуртаваньня Валянціна Якімовіч. Яна падзялілася ўспамінамі аб тым, як яе бацька выхоўваў дачку беларускай. Але больш на яе нацыянальную свядомасьць паўплывалі беларускія песьні, якія яна чула ад бацькі за сямброўскай бяседай з аднавяскоўцамі. Потым, на жаль, павальная русіфікацыя школаў у той час прывяла да сумнавядомага выніку.

У Менску, куды Валянціна паехала вучыцца ды так і засталася жыць, у 1987-м годзе ёй пашчасціла пазнаёміцца з маладым таленавітым паэтам Анатолем Сысом, патрапіць у кола нацыянальна свядомае моладзі “Талаку”, пасябраваць з “Тутэйшымі”. Гэтыя суполкі ставілі сабе за мэту адраджэньне беларускай мовы й народных традыцыяў. Але ў вельмі хуткім часе змаганьне за мову, гістарычную памяць і адраджэньне традыцыйных народных святаў прывялі моладзь да ідэі адраджэньня незалежнасьці Беларусі. Так абсалютова бяскрыўдны фальклёр паўплываў на палітычную сытуацыю ў краіне: дапамог Беларусі адрадзіць незалежную дзяржаву ў 1991-м годзе.

З тае пары зацікаўленасьць народнымі строямі, народным бытам ды правядзеньне традыцыйных абрадаў сталі вобразам жыцьця для Валянціны й яе сяброў-аднадумцаў. Яна падрабязна расказала пра першыя святаваньні народных абрадаў ў Менску ў 80-я гады мінулага стагодзьдзя. Потым патлумачыла паходжаньне і значэньне асноўных беларускіх народных абрадаў, асабліва падкрэсьліўшы важнасьць працягу намі традыцыяў нашых продкаў для нашага самавызначэньня ў сёньнешнім перамяністым сьвеце. Сп-ня Якімовіч нагадала, што ў Нью-Ёрку ўжо працяглы час ладзяцца Купальлі і Гуканьні вясны.

Затым сп-ня Якімовіч заклікала ўсіх далучыцца да святаваньня 95-х угодкаў абвешчання незалежнасьці БНР, што ладзяць супольна Згуртаваньне “Пагоня” і адзел Беларуска-

Амэрыканскага Задзіночання ў Нью-Джэрзі 24 сакавіка ў гэтэлі Гаят-Рыджэнсі ў Іст-Бранўіку, штат Нью-Джэрзі.

Намеснік старшыні Згуртаваньня “Пагоня” Яўген Барысевіч прапанаваў правесці 23-га сакавіка мітынг каля штаб-кватэры Арганізацыі Аб’яднаных Нацыяў на Мангэтэне ў гонар 95-х угодкаў БНР. Моладзь ахвотна падтрымала гэтую прапанову.

Сябра ўправы Згуртаваньня “Пагоня” Ўладка Юры ў сваім выступе сказаў, што існуе небясьпека незалежнасьці Беларусі ў выніку агрэсіўнай палітыкі Расеі й непрадказальнасьці паводзінаў кіраўніцтва Беларусі. Уладка падкрэсьліў, перафразаваўшы выказваньне амэрыканскага прэзыдэнта Кенэдзі, што кожны з нас нясе адказнасьць за будучае Радзімы й павінен думаць не аб тым, якую выгоду можна паймець зь Беларусі, а што можна ёй даць.

Пасьля Яўген Барысевіч прапанаваў кожнаму з прысутных каротка распавесці пра сябе: чым займаўся на радзіме, дзе працаваў ці вучыўся, якое мае гобі й якія будзе пляны на ўласнае будучае ў Амэрыцы. Маладыя людзі актыўна і з задавальненьнем прыняла ўдзел у гэтым кароткім біяграфічным апытаньні.

Затым адбылося знаёмства з новымі сябрамі арганізацыі.

Валянціна ЯКІМОВІЧ

Сьвяточны мітынг на Мангэтэне

У суботу, 23-га сакавіка, Беларуска-Амэрыканскае Згуртаваньне “Пагоня” зладзіла ля штаб-кватэры ААН у Нью-Ёрку мітынг, прысьвечаны 95-м угодкам абвешчання незалежнасьці Беларускай Народнай Рэспублікі. Зьбірацца на гэтым месцы ў самыя важныя моманты палітычных падзеяў у Беларусі ўжо сталася традыцыяй для нашай грамады. Такім чынам мы стараемся прыцягнуць увагу амэрыканскай і сусьветнай грамадзкасці да падзеяў у нашай краіне.

Распаचाў сьвяточны мітынг намесьнік старшыні Згуртаваньня “Пагоня” Яўген

Барысевіч. Ён павіншаваў прысутных сяброў-аднадумцаў з Днём незалежнасьці Беларусі, падкрэсьліў, што будучае нашай Бацькаўшчыны залежыць ад кожнага з нас.

Затым з кароткаю прамоваю і віншаваньнем выступіў старшыня Згуртаваньня “Пагоня” Віталь Зайка.

Сябра нашай арганізацыі Арцём Гусак выступіў з цэлым рэфэратам аб Беларускай Народнай Рэспубліцы. Ён распавёў пра неспрыяльныя гістарычныя ўмовы й цяжкасьці стварэньня БНР, падкрэсьліў, што атрымаць незалежнасьць краіны тады было вельмі цяжка, але аказалася,

што бараніць яе ад ворагаў яшчэ цяжэй. Беларусаў застаецца ўсяго 9 мільёнаў. І сёньня ідзе бойка за нацыянальную самасьвядомасьць беларускага народу. Таму ўгодкі незалежнасьці, на вялікі жаль, ператвараюцца са свята ў пратэст супроць зьнішчэньня беларускай нацыі, яе мовы і культуры, якое пачынаецца з падмены гісторыі, навязваньня штучных псэўдафактаў, замоўчваньня адных і выпінаньня іншых падзеяў нацыянальнай гісторыі, дэгразацыя як сучасных беларускіх нацыянальных дзеячоў, так і выбітых асобаў мінулага.

Заканчэньне на наступнай бачыне

Лявон Юрэвіч. Жанры

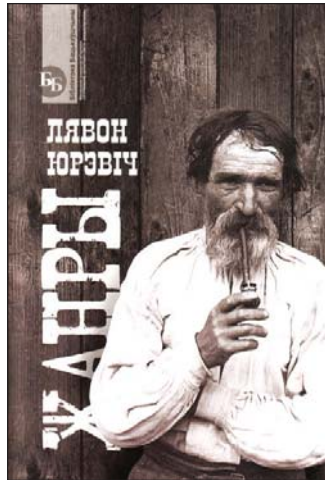
Юрэвіч, Лявон. *Жанры*. Мінск, Кнігазбор, 2013. — 528 с. — (Бібліятэка Бацькаўшчыны. Кн. 21)

Трэці дзясятка выданняў сэрыі “Бібліятэка Бацькаўшчыны” пачала новая кніга беларускага архівіста ў Нью-Ёрку Лявона Юрэвіча “Жанры”. Тут сабраныя тэксты, як друкаваныя раней у розных пэрыёдыках, гэтак і цалкам новыя, прысьвечаныя такім жанрам эміграцыйнай літаратуры як травэлэг, пераклад, біяграфія, фэльетон ды літаратурная крытыка.

Разьдзел “Травэлэг” пачынаецца аглядна-аналітычным тэкстам, дзе аўтар спрабуе разабрацца ў адметнасьці беларускіх эміграцыйных апісаньняў падарожжаў. Зьвяртаецца ўвага ня толькі на геаграфію вандровак (суайчыннікі на Захадзе былі мала абмежаваныя ў магчымасьцях вандраваць), колькі на тое, як пра іх распавядалася, на што найперш зважалася. У тэксьце, сярод іншага, ёсьць цікавыя нататкі з такіх экзатычных краінаў як Новая Зэльандыя ці Марока, аповеды пра беларускія асяродкі ў Эўропе ды Амэрыцы, а таксама шырока цытаваныя ўражаньні з адведваньня савецкай Беларусі. Апошнія дапаўняюцца і асобным тэкстам, прысьвечаным беларускаму навукоўцу Аўгену Вярбіцкаму, “чалавеку, які трымаў у руках Месяц”, што таксама адведваў СССР у 1960 г. і пакінуў свае нататкі. У разьдзеле “Травэлэгі” ёсьць таксама артыкул, заснаваны на публікацыі амэрыканскага дасьледніка Стамфарда Нэйла Гербэра “Russkoja Celo. The Ethnography of Russian-American Community”, дзе распавядаецца пра створане ў міжваенны час у ЗША беларускае пасяленьне.

Асобна Лявон Юрэвіч разглядае эміграцыйныя пераклады, сыстэматызуючы інфармацыю пра перакладаных аўтараў, жанры, перакладнікаў, найбольш цікавыя выданьні.

Валікі разьдзел кнігі прысьвечаны эміграцыйным жыцьцёпісьсьням. Акрамя прадстаўленьня розных (у тым ліку і ўласных) спробаў аднаўленьня біяграфіяў беларусаў на Захадзе, Лявон Юрэвіч спрабуе адказаць на пытаньні: якой павінна

быць энцыкляпэдычнае жыцьцёпісьсьне эміграцыйнага дзеяча, хто наагул заслугоўвае на біяграму, як пісаць біяграфіі “кніжных” людзей і “мужыкоў”. Сярод артыкулаў у біяграфічным разьдзеле вылучаецца тэкст “Вітаўт Тумаш як біёграф сучаснікаў”, дзе падаецца пераклад цікавага даведніка найбольш актыўных суродзічаў-эмігрантаў, зробленага кіраўніком БНіМу для пэўных амэрыканскіх структураў у 1950-х г.г. Знаёмы асабіста з большасьцю сваіх герояў, навуковец-скарывазнаўца даваў ім часам вельмі рэзкія ацэнкі.

У тэкстах, прысьвечаных фэльетонам, Лявон Юрэвіч разглядае адметнасьці сатырычных друкіў беларусаў у Канадзе, а таксама рэпрэзэнтыве своеасаблівую літаратурную вайну эміграцыі й мэтраполіі, што разгортвалася на старонках адпаведных пэрыядычных выданняў. З заходняга боку найбольш актыўным “жаўнерам” гэтае вайны быў Юрка Віцьбіч, ліставаньне якога і стала асноваю публікацыі. Гэты разьдзел, таксама як і наступны “Крытыка і літаратурназнаўства”, дапоўнены адмысловай бібліяграфіяй адпаведных публікацыяў на старонках газэтаў “Бацькаўшчына” і “Беларус”.

Да рэпрэзэнтацыі асаблівасьцяў дачыненняў асобных эміграцыйных аўтараў, творчых плянаў ды іх рэалізацыі, Лявон Юрэвіч дадае ўласную спробу літаратурна-крытычнага разгляду твору Зьмітрака Бядулі “Сярэбраная табакерка”.

Выданьне дапоўненае слоўнікам псэўданімаў і крыптанімаў эміграцыйных дзеячаў ды багата ілюстраванае. Канцэптуальна “Жанры” ёсьць працягам ранейшых публікацыяў Лявона Юрэвіча, прысьвечаных эміграцыйнай літаратурнай творчасьці. Новая кніга раскрывае перад чытачамі раней маладасьледаваных аспекты беларускай літаратуры на Захадзе, прадстаўляе ўнікальныя крыніцы і аўтараў.

Натальля ГАРДЗІЕНКА

Напрыканцы Арцём Гусак прачытаў свой глыбокі па зместу верш “Белая краіна”, які закрануў кожнага з прысутных на мітынг, бо адчувалася, што ішоў ён ад самага сэрца і быў на эмігранцкую тэматыку.

Удзельнікі мітынгу скандавалі лёзунгі па-беларуску і па-ангельску.

Закончыўся мітынг супольнымі сьпевамі беларускага нацыянальнага гімну “Мы выйдзем шчыльнымі радамі” й гімнам Максіма Багдановіча “Пагоня”.

Надвор’е спрыяла правядзеньню акцыі. Па-вяснавому сьвяціла сонейка, што падымала настрой і дала надзею на лепшае будучае нашага народу й Беларусі.

Валянціна ЯКІМОВІЧ

"Галгатня пра Зышыа"

Не худзей, а то стлусьцееш!

Неяк трапілася мне ў рукі ўлётка „Нацыянальнага тыдня ведаў аб разладах харчавання”. „Стаміліся ад дыеты? Спрабуйце проста жыць!!!” – зь першых жа словаў заклікаюць арганізатары. „Толькі ўявіце, колькі часу і энэргіі вы маглі б заащчадзіць для іншых заняткаў і зацікаўленьняў, калі б паставілі спыніць сваю дыету.” Больш часу на візыты ў Макдональдс і на кампутарныя гульні – адзінае, што прыходзіць мне ў галаву ў сувязі з заклікам. Пасьяля ідуць „пераканаўчыя” факты ўлёткі. „Амэрыканцы выдаткоўваюць на дыетычнае харчаваньне 40 мільярдаў даляраў у год.” А дзе вынікі, пытаюся я. Эфэкт „ёё” аказваецца рызыкаўнейшым для нашага арганізму чым атлусьценьне. „Дыета, – пераконвае ўлётка, – вядзе да разладу навыкаў харчавання.” Стоп, стоп, стоп. А ці асоба, якая плянуе сесць на дыету, ня ёсьць ужо ахвяраю разладу навыкаў харчавання...? Замкнёнае кола, далібог. Урэшце, “памятай, што ты варты нашмат большага, чым ты важыш!” Я разумею, што ўлётка зьвяртаецца да анарэктычак і булімічак, але дзе яны, дзе...?

Ад лютага рэчаіснасьці ўцякаю ў інтэрнэт, а адтуль, у межах чарговай сацыяльнай рэклямы, выскакнае мажняя цётка і глаголіць, што мадэлькі, якіх мы бачым у тэлебачаньні, гэта наогул не жанчыны, бо жанчыны такімі худымі не бываюць. Пра тое, што быць тлусьцёхай, гэта ня проста нармальна, а нават добра, цяпер ужо пераконваюць ня толькі дзяўчаты, але таксама і патэнцыйных жаніхоў. Паглядзіце, маўляў, якая

прывабная ср..., ня тое што рэбры і косьці. Вось эталён! Вось прыгажосць! Не, хлопцы і дзеўкі, ня верце. Нармальнасьць ненармальнасьцю не падменіш, а калі і падменіш, то нармальнасьць усё адно павернецца.

А, і яшчэ штосьці. Атлусьценьне – гэта ня вынік дрэннага харчавання. Уся справа ў генах, ну а гены, як вядома, пальцам не заторкнеш.

Віталь ВОРАНАЎ

Уплаты ў Згуртаваньне Складкі й ахвяраваньні:

В. Вайніла	50
Р. Галавач	50
А. Гусак	50
В. Пайлук	50
У. Панасік	50
А. Паторскі	50
Г. Пятрова	50
Д. Радужкевіч	50
Р. Султанаў	50
М. Ціхановіч	50

Усім шчыры дзякуй!

Уплаты ў адзел шліце на адрас:

P. O. Box 572
New York, NY 10113

Чэкі выпісвайце на імя
Valentina Balashchenko.

Паважаныя **Ганна Пятрова і Раман Султанаў**, калі ласка, паведаміце рэдакцыі вашыя дакладныя паштовыя адрасы.

Наступны сход

Беларуска-Амэрыканскага
Згуртаваньня “ПАГОНЯ”
адбудзецца ў суботу **13-га красавіка 2013 году.**

Месца правядзеньня сходу:

Seafarers and International House
123 East 15th Street
New York, NY 10003.

Даяезд цягнікамі падземкі **L, N, Q, R, W, 4, 5, 6** да станцыі **Union Square.**

Будынак знаходзіцца адзін блёк на ўсход ад Union Square па 15-й вуліцы на скрыжаваньні з Irving Place.

Заля на другім паверсе.

Пачатак: **а 6:00-й вечара.**

Аб месцы і часе правядзеньня сходаў ды іншых імпрэзаў, ладжаных арганізацыяй, можна даведацца, наведаўшы ў інтэрнэце ўэбстаронку **www.pahonia.org**

Ахвяравалі на выданьне бюлетэня

Весткі й Паведамленьні :

В. Вайніла	30
Р. Галавач	30
В. Мытнік	30
В. Пайлук	30
У. Панасік	30
А. Паторскі	30
Г. Пятрова	30
Р. Султанаў	30
А. Шукелойць	20

Шчыры дзякуй!

Падпісацца на бюлетэнь могуць усе зацікаўленыя, даслаўшы аплату гадавой падпіскі (\$30) на адрас:

VIESTKI
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735

Чэкі з адзнакаю “Весткі” выпісвайце на імя **Valentina Balashchenko.**

Падпіску таксама можна аформіць, наведаўшы сайт **www.e-krama.com**